

په تراويحو کې ختم او د ختم دعاء

د مسلمانانو په ټولنو کې د پخوا راهيسې د رمضان په مياشت کې په تراويحو لمونځ کې د قرآن کریم ختمونه کيږي ، ځينې يې په يوه اونۍ کې ختم کوي ، ځينې يې په لسو ورځو کې او ځينې يې په درې يا څلورو کې ، څوک يې په زياتو کې کوي او څوک يې په کمو کې ، او بيا لا ځينې قاريان صاحبان داسې قراءت کوي چې يوه کلمه د بلې څخه نه جدا کوي او اوريدونکي يې هيڅ تمیز نشي کولای چې قاری صاحب څه وويل او په کوم سورت کې روان دی ؟ او ځينې قاريان صاحبان خو لا داسې وي چې جوماتونه يې د مخکې نه په ټيکه نيولي وي ، چا يو جومات په ټيکه نيولی وي ، چا دوه ، چا درې ، او د مخکې نه يې ورسره خبره کړې وي چې ما له به دومره اړه راکوی ، او قاری صيب ته هم د مخکې نه د خپل دخل معلومات وي چې رمضان مياشت کې زما څومره آمدن دی ،

او بيا په تراويحو لمونځ کې د سنت طریقی د قراءت لحاظ نه ساتل کيږي خو مقصد پکې صرف ختم کول او مزدوري ترلاسه کول او په ډيرو جوماتونو د ختم دپاره گرځيدل وي ، او بيا د ختم په شپه غټ غټ پروگرامونه نيول شوي وي ، د خوراک څښاک توکي ډير ليدل کيږي او په لود سپيکرو د هغی د پاره په مختلفو جوماتونو کې اعلانونه کيږي او د عرس او واده شپه يې تر جوړه کړی وي .

نو پدې کې شک نشته چې داسې ختمونه کول هيڅ شرعي حيثيت نلري او ثواب پری نه حاصلیږي ، دا نه د رسول الله صلی الله عليه وسلم څخه ثابت دی ، او نه د صحابه کرامونه ثابت دی ، بلکې په دغسې ختمونو او دغسې زر زر په تيزي سره لوستلو د قرآن کریم توهين دی چه مقصد صرف ختم وي او تدبر او تفکر پکې نه وي ، او لا قاريان صاحبان د عوامو لخوا د ريشخند سبب هم وگرځي او خلک ورپورې توکي او مسخري کوي .

او په دې ټولو کې زمونږ د سلفيانو په ټولنه کې ختم لا په بنه شکل کيږي چې په يوه شپه کې صرف يوه سپاره ويل کيږي او بنه په آرام او ترتيب سره لوستل کيږي ، مگر په اخر کې د ختم په شپه بيا هم داسې جمع او جوش وی چې په بله شپه نه وي ، او خلک کوبښن کوي چې په دعاء کې شریک شي ، او په دعاء باندې ځانگړی اهتمام وي ، او د ليري ليري ځايونو څخه خلک راغلي وي ، او هر جومات کې چې ختم وي په هغی ته ځان رسوي .

مگر د شريعت د لحاظه دغه عمل هم د رسول الله صلی الله عليه وسلم څخه ثابت نه دی او نه د صحابه کرامو څخه ثابت دی ، بلکه دغسې عمل ډير وروسته په مسلمانانو کې رائج شويدي ، صحابه کرامو په ختم هيڅ اهتمام نه ؤ ، بلکه په اوږدو ترايو به يې تمرکز کاوه چې اوږدی اوږدی تراويح وکړي او ډير قرآن کریم پکې ولولي او دغه يې د رسول الله صلی الله عليه وسلم نه زده کړی ؤ .

او چې ختم ترې ثابت نه دی نو د ختم دعاء ترې هم ثابت نه او په هغی باندې اهتمام ترې هم ندی راغلی .

يوآخی د انس رضی الله عنه د باب دې چې رحمه د ختم پخاند خاندان مسلمانان د رسول الله صلی الله عليه وسلم دعاء به يې وکړه . خو دا د لمونځ نه پر ، بلکه د ختم په موندلو کې د ختمونو نه راځي ، دغه دعاء د ختم د موندلو نه بلکه ځينو علماء ورتنه مستحب ويلی دي خو مرفوع حديثواو د صحابه کرامو په اثارو کې نشته .

نو که په تراويحو کې هيڅ ختم ونکړي نو هيڅ پروا نه کوي ، صرف کوبښن به وکړي چې تراويحو کې اوږد قراءت ووايي ، او که چا ختم وکړ او د ختم دعاء يې ونکړه نو هم هيڅ پروا نه کوي او لا شيخ ابن عثيمين رحمه الله وايي چې پريښودل يې غوره دي .

نو د ختم په دعاء غټ اهتمام کول او هغه لپاره اعلانونه کول او يو بل ته تلفونونه کول او هلته خوراکی توکي راوړل او جمع جوش ، بندار او واده ترې جوړول سنت عمل ندی .

مقاله ليکونکی : فضيلة الشيخ عتيق الله حنيف

تاریخ : 28 / رمضان / 1443

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**